

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Juvan Yrittäjät ry on samaa mieltä lausunnessaan Suomen Yrittäjien 24.02.2025 jättämän lausunnon kanssa. Toteamme, että paikallisella tasolla yritysten mahdollisuudet osallistua aidosti julkisiin hankintoihin edesauttavat alueemme elinvoimaisuutta sekä kuntien taloutta Etelä-Savon sekä Itä-Suomen alueella. Julkisten toimijoiden omistuksessa olevat in-house yhtiöt eivät tue avoimen kilpailun toteutumista markkinoilla, jotka muodostavat merkittävän osan alueemme liiketoiminnasta.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

Hankintojen valmistelut tulee toteuttaa huolellisella markkinoiden kartoituksella, missä mahdollistetaan aito kilpailu hankinnan kokoluokasta riippumatta. Suurien hankintojen kyseessä ollessa voidaan kotimaisessa omistuksessa olevien pk-yritysten menestymistä tarjouskilpailussa edesauttaa hankinnan osiin jakamisella. Haluamme nostaa markkinavuoropuhelun roolia hankintojen valmistelun osalta, jotta yrityksillä on mahdollisuus monipuolistaa tuotantoaan tai palvelujaan hankintakilpailuun valmistautuessaan.

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

Juvan Yrittäjät haluaa painottaa kattavan markkinakartoituksen tekemistä sekä markkinavuoropuhelun käymistä osana huolellista hankinnan valmistelua.

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

Hankintojen valmistelussa toteutettavat markkinavuoropuhelut, kilpailutuksen kasvattaminen sekä hankintojen jakaminen osiin parantavat pk-yrityksien osallistumista julkisiin hankintoihin.

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

In house-yhtiöiden osallistuminen hankintojen kilpailutuksiin on vaikuttanut alueemme yritysten menestymiseen kilpailutuksessa heikentävästi. Hankintalakiuudistuksessa esitetty vaatimus sidosyksiköiden vähimmäisomistuksesta on Juvan Yrittäjät ry:n mielestä tarkoitustaan vastaava ja toteutettavissa. Markkinavuoropuhelun merkityksen kasvattaminen osana hankintaprosessia edesauttaa todellisen kilpailun toteutumista.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Vähimmäisomistusta koskeva vaatimus on tarkoituksenmukainen ja toteutettavissa. Näemme vähimmäisvaatimuksen käyttöönoton mahdollistavan tasapuolisemman kilpailutilanteen julkisten hankintojen osalta.

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

Juvan Yrittäjät ry näkee, että vaikka muutosvaihe vaatii hetkellisesti julkisilta toimijoilta resursseja sekä tiedon saannin lisäämistä toimintaansa, on se kunnan talouden kannalta kannattavampi vaihtoehto verotulojen lisääntyessä uusien yritysten ja palveluiden syntyminen, yritysten laajentumisen sekä elinkeinosektorin monipuolistumisen myötä.

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

Ei lausuttavaa tähän.

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

Juvan Yrittäjät ry:n näkemys on, että tehtävät muutokset toteutetaan niin, että ne tuovat mukanaan alueemme elinkeinorakenteeseen monipuolistumista sekä taloudellista kannattavuutta edistäen pk-yritysten kasvua. Haluamme, että alueemme yrityksillä on todellinen mahdollisuus osallistua julkisiin hankintoihin. Emme halua nähdä julkisen sektorin vievän markkinaa alueemme yrityksiltä, jotka tuovat kunnille talouden kasvua sekä elinvoimaisuutta.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Sidosyksiköitä koskevien siirtymäaika-ajien osalta Juvan Yrittäjät ry on samaa mieltä Suomen Yrittäjät ry:n lausunnon kanssa.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

Ei lausuttavaa tähän.

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Juvan Yrittäjät ei näe syytä poikkeuksiin sidosyksiköiden omistusosuusvaatimusten osalta.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Juvan Yrittäjät yhtyy Suomen Yrittäjien lausuntoon.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

Ei lausuttavaa tähän.

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

Juvan Yrittäjät yhtyy Suomen Yrittäjien lausuntoon.

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

Juvan Yrittäjät ry haluaa julkisten hankintojen toteuttamiseen avoimuutta, aktiivista vuorovaikutusta sekä aitoa kilpailua lähimarkkinat huomioon ottaen.

Muut huomiot

-

Janhunen Elsi
Juvan Yrittäjät ry